

Halpa paketti hallitukselle: nielut ja monimuotoisuus ylös, päästöt alas

Suomen luonnonsuojeluliitto esittää puoliväliriihen alla hallitukselle ilmasto- ja luontotoimien pakettia, joka voidaan toteuttaa valtiontalouden kannalta kustannusneutraalisti. Ympäristölle haitallisia tukia karsimalla sekä muilla taloudellisilla ohjaukeinoilla voidaan kattaa tarvittavien uusien toimien rahoitus. Luonnonsuojeluliiton esittämät keinot tukevat sekä ilmastokriisin hillintää että luonnon monimuotoisuutta.

Kehyskaudella hallituksen on varmistettava, että Suomi investoi ilmastoon ja luontoon. Toimimattomuus kasvattaa kustannuksia tulevaisuudessa ja jättää nykyisille nuorille sekä tuleville sukupolville epäoikeudenmukaisen hiilivelkataakan.

Luonnonsuojeluliitto esittää hiilinieluja vahvistavia toimenpiteitä:

- **Metsähakkuita kohtuullistetaan** enintään 55-60 miljoonaan kuutioon vuodessa. Tämä on tärkein tavoite hiilinielujen kasvattamiseksi ja samalla luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.
- **Maankäytön muutosmaksu otetaan käyttöön** metsäkadon hillitsemiseksi. Ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön vuonna 2023 julkaistun [vaikutusten arvioinnin](#) mukaan maksu voisi edistää maankäyttösektorin tavoitteiden saavuttamista. Työryhmän ehdottaman maksun mukaan valtiolle kertyvät tulot olisivat vuosittain noin 30 miljoonaa euroa.
- **Puupohjaisten polttoaineiden veroedusta luovutaan.** Valtio takaa puunpoltolle vuosittain 440 miljoonan euron verohelpotuksen ja siitä tulee asteittain luopua kokonaan. Verotuen poistaminen ohjaisi puuta korkeamman jalostusarvon tuotteisiin energiakäytön sijaan.
- **Puuston ikä- ja läpimittarajat palautetaan metsälakiin.** Vuonna 2014 uudistetusta metsälaista poistettiin puuston ikä- ja läpimittarajat, mikä mahdollistaa metsän kaatamisen liian nuorena sekä suurempien yhtenäisten alueiden hakkuut.
- **Metsien kiertoaikojen pidentämiseksi** maanomistajia kannustetaan taloudellisin ohjaukeinoin kasvattamaan metsiään vanhemmiksi. Nyt metsiä hakataan liian nuorina, jolloin metsän koko hiilensidontapotentiaalia ei hyödynnetä. Vuositasolla kiertoaikojen pidentämiseen tulee osoittaa 25 miljoonaa euroa. Kiertoaikojen pidentämisen rinnalla tulee käynnistää hiiliveron valmistelu, jossa nieluja heikentäviä toimia, kuten hakkuita verotettaisiin.

- **Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman täysimittainen toimeenpano vaatii lisärahoitusta.** Toimien kokonaiskustannuksista on tehtävä kattava arvio. Suunnitelman toimeenpanon tehostamiseksi on ensi tilassa ohjattava turvepeltojen vettämiseen ja kosteikkoviljelyyn vähintään 25 miljoonaa euroa vuosittain. Lisäksi maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma tulee päivittää jo kuluvalle hallituskaudella.

Luonnonsuojeluliitto esittää uusia päästövähennystoimenpiteitä:

- **Jakeluvelvoitteen vähimmäistasoja nostetaan.** Jakeluvelvoite on keskeisin yksittäinen tieliikenteen päästövähennyskeino, vähimmäistasojen palauttaminen syksyn lakimuutosta edeltävälle tasolle ehkäisisi 3,79 Mt CO₂ kumulatiiviset päästöt 2023–2030.
- **Jakeluvelvoitteen joustomekanismia**, joka on parhaillaan hallituksen valmistelussa, **ei tule edistää.** Varsinkaan maankäyttösektorille ei tule mahdollistaa joustoja, sillä fossiiliset päästöt ja maankäyttösektorin nielut eivät ole yhteismitallisia, ja mekanismi hidastaisi liikenteen päästövähennyksiä.
- **Polttoaineiden päästökaupasta (ETS2) saatavat tulot kohdennetaan oikeudenmukaisesti.** Luonnonsuojeluliitto suosittaa hallitusta ohjaamaan sosiaalisen ilmastosuunnitelman toimien toteutukseen vähintään komission edellyttämän 25% tuloista, jotta liikenne- ja energiaköyhyyden haasteisiin voidaan vastata.
- **Erillislämmityksen päästöihin puututaan** panostamalla pitkäjänteisesti energianeuvontaan sekä energiaremontteihin. Avustusta asuinrakennusten öljy- ja kaasulämmityksestä luopumiseksi tulisi jatkaa ja ohjata siihen 30 miljoonaa euroa vuosittain. Tuet tulee kohdentaa erityisesti heikommassa asemassa oleville.

Luonnonsuojeluliitto esittää luonnon monimuotoisuutta vahvistavia toimia:

- Kaikki valtion suojelemattomat **vanhoiksi ja luonnontilaisiksi tunnistetut metsät tulee suojella** välittömästi, ja **vanhojen metsien kriteereistä on tehtävä tieteenmukaiset.** Valtion mailla vanhoja ja luonnontilaisia metsiä on kartoitettu ja suojelematta erityisesti alue-ekologisen verkoston aarnikohteina.
- **Kansallinen luonnon monimuotoisuuden strategia on viimeisteltävä** ja siihen sisällytettävä luonnonsuojelulain 13 § mukaisesti määrälliset ja ajalliset tavoitteet, joilla luontokato pysäytetään vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteiden tulee olla linjassa myös EU:n biodiversiteettistrategian sekä YK:n Kunming-Montrealin kehityksen tavoitteiden kanssa.
- **Luonnonsuojelun rahoitusta** on leikattu tälle kaudelle noin kolmanneksella, ja rahoitusta **tulee kasvattaa vähintään 60 miljoonalla eurolla** vuodessa leikkausten paikkaamiseksi.

Luonnonsuojeluliiton esitys toimien rahoittamiseksi:

Julkisen talouden tiukassa tilanteessa ehdotetut hiilinieluja vahvistavat ja päästöjä vähentävät toimenpiteet voidaan rahoittaa valtion talouden kannalta kestävästi. Tämä

voidaan tehdä karsimalla ympäristölle haitallista puupohjaisten polttoaineiden veroetua, sekä ottamalla käyttöön maankäytön muutosmaksu.

- Luovutaan puupohjaisten polttoaineiden 440 miljoonan euron veroedusta neljän vuoden aikana siten, että tällä ajanjaksolla verotuloja kertyy 110 miljoonaa euroa lisää vuosittain.
- Maankäytön muutosmaksun käyttöönotto toisi arvioiden mukaan valtiolle 30 miljoonaa euroa lisää tuloja vuodessa.
- Ensimmäisen vuoden aikana vapautuisi varoja 140 miljoonaa euroa, joilla voidaan rahoittaa hiilinielujen vahvistamista, päästöjen vähentämistä ja luonnon monimuotoisuutta:
 - 25 miljoonaa euroa metsien kiertoaikojen pidentämiseen;
 - 25 miljoonaa euroa turvepeltojen vettämiseen ja kosteikkoviljelyyn osana maankäytön ilmastosuunnitelmaa;
 - 30 miljoonaa euroa avustuksiin öljy- ja kaasulämmityksestä luopumiseksi asuinrakennuksissa;
 - 60 miljoonaa euroa luonnonsuojelun rahoituksen vahvistamiseksi.
- Kun puunpolton veroedusta luovutaan asteittain, vapautuvia varoja on kohdennettava hiilinieluja vahvistavan maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman muihin toimiin seuraavina vuosina.

Luonnonsuojeluliitto huomauttaa, että Suomessa on edelleen monia muitakin ympäristölle haitallisia tukia, joista tulee luopua määrätietoisesti.